

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مددکاری گروهی

به همراه فرم‌های گزارش نویسی
در مددکاری اجتماعی گروهی

تالیف:

دکتر حسین یحیی زاده

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی

شیرین یکه کار

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۶

سرشناسه	: یحیی‌زاده، حسین، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: مددکاری گروهی به همراه فرم‌های گزارش‌نویسی در مددکاری اجتماعی گروهی / تألیف حسین یحیی‌زاده، شیرین یکه‌کار.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۲ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۵۴-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: مددکاری گروهی / مددکاری اجتماعی
شناسه افزوده	: یکه‌کار، شیرین، ۱۳۶۱ -
رده بندی کنگره	: HV۴۵ / ۱۳۹۲ م۳ / ۴۵
رده بندی دیویی	: ۴/۳۶۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۲۳۶۹۴۳

مددکاری گروهی

به همراه فرم‌های گزارش‌نویسی در مددکاری اجتماعی گروهی

تألیف: دکتر حسین یحیی‌زاده - شیرین یکه‌کار

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ دوم ۱۳۹۶

تیراژ: ۳۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۵۴-۵

تهران: خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - پلاک ۹۹

تلفن: ۶ - ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت ۱۸۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
فصل اول: کلیات	۱۱
مقدمه	۱۱
تعریف گروه	۱۱
انواع گروهها	۱۲
۱- گروههای باز و بسته	۱۲
۲- گروههای متجانس و نا متجانس	۱۲
۳- گروههای راهنمایی	۱۲
۴- گروههای مشاوره و روان درمانی	۱۳
۵- گروههای مددکاری اجتماعی	۱۳
۶- گروههای خودیاری	۱۴
ویژگیهای اصلی گروه	۱۴
تاریخچه گروه	۱۵
عضویت در گروه	۱۵
آرمان و هدف مشترک گروه	۱۷
همبستگی در گروه	۱۸
کنش و واکنش در گروه	۱۸
رهبری در گروه	۲۸
معیارها و استانداردهای گروه	۳۰
مددکاری گروهی چیست؟	۳۰
تعریف مددکاری گروهی	۳۱
اهداف مددکاری گروهی	۳۱

فصل دوم : تاریخچه مددکاری گروهی ۳۳

تاریخچه کارها و فعالیتهای گروهی ۳۵

نهضت تفریحات سالم ۳۷

پایه گذاران فعالیت های گروهی ۳۸

پژوهش درباره رفتار گروهی ۳۹

ترکیب مددکاری گروهی با مددکاری اجتماعی ۴۱

فصل سوم: ماهیت و فرآیند مددکاری گروهی ۵۵

ضرورت و اهمیت مددکاری گروهی ۵۵

مزایا و محاسن مددکاری گروهی ۵۶

عوامل حمایتی در مددکاری گروهی ۵۸

۱. ایجاد خوش بینی و امیدواری در ذهن مددجویان ۵۸

۲- ایجاد احساس عدم منحصر به فرد بودن ۵۹

۳- تقویت روابط بین فردی ۵۹

۴- رد و بدل کردن اطلاعات و تجارب شخصی ۵۹

۵- یادگیری مشاهده ای ۵۹

۶- تخلیه روانی ۶۰

۷- همبستگی گروهی ۶۰

۸- آموزش و رشد مهارتهای اجتماعی ۶۰

فصل چهارم: تشکیل مددکاری گروهی ۶۱

ساختار و نحوه تشکیل مددکاری گروهی ۶۱

۱- تعیین هدف ۶۱

۲- انتخاب و ترکیب اعضاء ۶۲

۳- اندازه گروه ۶۳

۴- مکان و طرز آرایش گروه ۶۳

۵- مدت گروه ۶۴

۶- تعداد جلسات ۶۴

۷- تداوم گروه ۶۵

فصل پنجم: مراحل عملکردی در فرآیند مددکاری گروهی ۶۷

مراحل عملی در مددکاری گروهی ۶۷

۱- مرحله آشنایی ۶۸

۲- مرحله انتقال ۶۹

۳- مرحله کار و فعالیت ۷۱

۴- مرحله اختتام ۷۳

وظایف مددکار اجتماعی در مددکاری گروهی ۷۵

فصل ششم: بکارگیری رویکردهای عمده روان شناختی در کار گروهی ۷۷

۱- رویکرد نمایش روانی مورینو (سایکودراما) ۷۷

۲- رویکرد رفتاری ۸۱

۳- رویکرد مراجع-محوری راجرز ۸۳

۴- رویکرد عقلانی-عاطفی الیس ۸۵

۵- رویکرد واقعیت درمانی گلاسر ۸۷

فصل هفتم : دیدگاه‌های پویایی گروه در مددکاری اجتماعی ۹۱

۱- دیدگاه‌های توسعه ۹۱

۲- دیدگاه کنش متقابل ۹۶

۳- دیدگاه درمانی ۹۹

۴- دیدگاه متمرکز بر وظیفه ۱۰۵

فصل هشتم : مددکاری گروهی با انواع گروهها ۱۱۷

مددکاری گروهی با کودکان ۱۱۷

۱۲۱	مددکاری گروهی در مدارس
۱۳۰	مددکاری گروهی با سوء مصرف کنندگان مواد مخدر
۱۳۶	مددکاری گروهی با کودکان داغدار
۱۵۶	مددکاری گروهی با زنان آسیب دیده از خشونت خانگی
۱۶۵	فصل نهم: گزارش نویسی در کار گروهی
۱۶۷	فرمهای مربوط به گزارش نویسی در مددکاری گروهی
۲۲۷	فهرست منابع
۲۳۰	واژه نامه

پیشگفتار

تولید منابع درسی برای دانشجویان رشته مددکاری اجتماعی از ضروریات غیر قابل انکار است. منابع زیادی در باره مددکاری اجتماعی به زبانهای خارجی موجود است ولی تعداد این منابع به زبان فارسی بسیار محدود می باشد. منبع حاضر، از محدود منبع هایی است که اصول، فنون، تئوریه‌ها، و مباحث مهم مربوط به مددکاری اجتماعی گروهی را مورد پیگیری قرار می دهد. مطالب این جزوه، با استفاده از منابع مختلف نگاشته شده است و بخش هایی از آن ترجمه، قسمتهایی اقتباس و یا انتخاب و پاره ای دیگر مطالعات و تجربیات شخصی نویسنده است. این جزوه شامل دیدگاهها و رویکردهای کاربردی برای مددکاران اجتماعی است که تمایل دارند به شیوه کار گروهی افراد و جامعه خود را دستخوش تغییرات مطلوب نمایند. این منبع علاوه بر ارائه جنبه های آموزشی و علمی، تاکید دارد که دانشجویان مددکاری اجتماعی را در نحوه تشکیل و سازماندهی گروهها، اجرا، و هدایت کار گروهی یاری کند تا آنها از اصول و فنون آموخته شده بنحو مطلوب در پیشبرد کار گروهی استفاده نمایند.

این جزوه به عنوان یک منبع درسی، سعی کرده است تا مفاهیم نظری و کاربردی مددکاری گروهی را با بیانی ساده و روان ارائه کند، تا دانشجویان این رشته و دیگر افراد حرفه ای و غیر حرفه ای با یادگیری اصول و فنون و روشهای کار گروهی بتوانند در چگونگی تشکیل و سازماندهی گروهها و اجرا و رهبری آن موفقیت لازم را کسب نمایند. البته لازم بذکر است که این مجموعه نمی تواند از هر حیث کامل و بدون اشکال باشد، لذا نویسنده این جزوه خود را از خطا مبرا نمی داند و هر گونه راهنمایی از جانب مددکاران اجتماعی و صاحبان نظران دیگر را از جان و دل می پذیرد.

تابستان ۱۳۹۲

دکتر حسین یحیی زاده

